

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 87

Číslo 8

18. února 2007

Cena: 6 Kč

MINULOU SOBOTU SE KONALO 77. ZASEDÁNÍ ÚSTŘEDNÍ RADY

V Praze - Dejvicích se konalo minulou sobotu 77. zasedání ústřední rady. Pobožností na text Markova evangelia, 23. kapitoly (píseň č. 31) posloužila sestra Zdeňka Šlězová. Zasedání se zúčastnilo 11 členů ústřední rady. Omluveni byli: pražský biskup Mgr. Karel Bican, zástupce plzeňské diecéze ing. Václav Jiřinec a olomoucká biskupka Mgr. Jana Šilerová.

Po zahájení jednání bylo vzpomenu-to Jitky Šafařové, duchovní v invalidním důchodu, která zemřela 15. listopadu 2006, a Mgr. Jiřího Bednařika, faráře v. v., který zemřel 22. ledna. V ideovém referátu, který vedl bratr patriarcha, byli mj. členové ústřední rady seznámeni s dopisy královéhradeckého a libereckého vikariátu, v nichž je vyjádřena podpora rozhodnutí ústřední rady ohledně pražského biskupa Karla Bicana, a s dopisem náboženské obce Praha 10 - Vršovice, jehož obsahem je výzva, aby pražský biskup sám rezignoval na svou funkci.

Delší rozprava se rozvinula kolem dokumentu Charta oecumenica, který bratr patriarcha spolu s představiteli dalších církví nedávno podepsal. Ústřední rada jednomyslně schválila usnesení: „Ústřední rada bere na vědomí podepsání směrnice Charta oecumenica a ukládá I. odboru a příslušným sněmovním výborům vypracovat analýzu možných právních a ideových závazků ČCŠH, vyplýva-

jících z podpisu této charty, a předložit závěry církevnímu zastupitelstvu.“

Dále byl projednán dopis slovenského biskupa ThDr. Jana Hradila, Th.D., jehož obsahem byla mj. i výzva, aby Český zápas ukončil diskusi o jednání pražského biskupa. Ústřední rada však jeho názor nepodpořila a ukončení diskuse většinou hlasů (pouze jeden člen ústřední rady se zdržel hlasování a nikdo nebyl proti) nedoporučila.

Ústřední rada rovněž většinou hlasů (pouze jeden se zdržel a nikdo nebyl proti) přijala na návrh biskupské rady toto usnesení: „Ústřední rada schvaluje v souladu s řády ČCŠH podání podnětu k zahájení kárného řízení s bratrem pražským biskupem Mgr. Karlem Bicanem Církevnímu kárnému výboru z důvodu jednání vůči spolusestrám a spolubratřím, jímž se dotýká jejich cti a vážnosti a snižuje se význam a váha církevního společenství na veřejnosti.“

Bratr patriarcha seznámil členy ústřední rady se svou činností v poradní komisi Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy, kde pracuje i další člen ústřední rady prof. ThDr. Jan Blahoslav Lášek.

Největší pozornost vzbudil ekonomický referát, který řídil finanční zpravodaj ústřední rady Mgr. Radek Zapletal. Církev se totiž dostává do velice složité situace, k níž došlo jednáním zástupců Ekumenické rady

církví v ČR se státem ohledně klíče k rozdělení státní dotace. Naše církev tak přijde o zhruba 2,5 milionu Kč na platy církevní administrativy (podle informací, které jsme dosud dostali), chybět budou i peníze na platy duchovních. Finanční zpravodaj sice navrhl některá úsporná opatření (diecézní rady mají mj. podat návrh na redukci počtu zaměstnanců

v církevní administrativě), která ústřední rada schválila, bylo však rozhodnuto zaslat stanovisko vládě ČR, v němž bude vyjádřeno, že naši církve v ekonomických záležitostech Ekumenická rada církví nezastupuje, proto nesouhlasíme s novým klíčem rozdělení státní dotace, který s naší církví nebyl konzultován, a žádáme o okamžité jednání o této záležitosti. Toto stanovisko bude zasláno i Ekumenické radě církví.

V ekumenicko-zahraničním referátu, který vedl brněnský biskup ThDr. Petr Šandera, byla mj. projednána možnost působení duchovních ve zdravotnických zařízeních. Ústřední rada proto doporučila vzdělávacím

institucím naší církve, aby byly do programu výuky zahrnuty okruhy témat potřebných pro kvalifikaci osob poskytujících ve zdravotnických zařízeních duchovní péči. Řediteli úřadu ústřední rady pak ústřední rada uložila vypracování seznamu duchovních a dobrovolníků, kteří už ve zdravotnických zařízeních působí. Tento seznam bude poskytnut Ekumenické radě církví.

V závěru ústřední rady mj. schválila vysloužení svátosti svěcení kněžstva Mgr. Davidovi Smetanovi a Mgr. ing. Henrietě Zejdové. Oba doporučila královéhradecká diecézní rada.

(red)

BIBLE VE SPRAVEDLIVÉ ŘEČI

V loňském roce vyšel v Německu nový překlad Bible s názvem - Bible ve spravedlivé řeči (Bibel in gerechter Sprache), jehož první vydání bylo během tří neděl rozebráno a v nejbližší době vyjde druhé. Na první pohled zaujme jiné řazení biblických knih, než jsme zvyklí, což však není podstatné. Důležitější je zdůraznění pohlaví, které se promítá nejen do líčení biblických dějů, ale i do samotného označení Boha. Pro první případ ukázka z oddílu o vyslyšení proseb: „Což je mezi vámi otec, který by dal svému synu hada, když ho prosí o rybu?“ (L 11,11) - v novém překladu: „Je mezi vámi otec nebo matka, kteří by svému dítěti podali hada, když prosí o rybu?“ Příkladem je celá řada, uvedme aspoň oslovení v Pavlových listech: „Prosím vás bratři“ (1K 1,10) - překlad: „Prosím vás sourozenci“ nebo „Přišel jsem k vám bratři“ (1K 3,1), překlad: „Přece sourozenci...“ atd. Pokud jde o jméno Boha, je použito různých výrazů. U Jana často používané "Otec" je v překladu prostě "Bůh", jinde ale také "Otec a Matka" jako například v Otčenáši: „Ty, Bože, jsi naším Otcem i Matkou v nebi“ (Mt 6,9) nebo ve skutcích milosrdenství: „Tehdy řekne král těm po pravici: Pojdte požehnaní mého Otce,

ujměte se království.“ (Mt 25,34), v překladu: „Potom řekne královská osoba těm po pravici: Pojdte, požehnaní Boží, Otec a Matka pro mne. Budete žít v Božím světě...“ Tam, kde je v českém textu *Hospodin*, objevuje se "Adonaj", "Svatý - Svatá", "Živý - Živá", "Věčný - Věčná", "Jediný - Jediná".

Tyto ukázky jsou však jen částí záměru a smyslu tohoto překladu. Jeho plný význam snad umožní pochopit příspěvek hanoverské evangelické biskupky Margot Kässmann pro diskusní fórum v Kaselu: „Kdo se začte do "Bible ve spravedlivé řeči", zjistí, že jde o napínavý projekt. Zaprve se stává zřejmým, že v Bibli byly také často "spoluzmíněny" ženy. Horizont poznání se rozšíří, když si uvědomíme, že ženy byly "u toho". Když Pavel oslovuje "bratry", věděl docela přesně, že k tomu patří i ženy. Překlad "sourozenci" to vyjadřuje. Pro mnohé v církvi je řeč o rovnosti pohlaví urážkou. V Bibli jde o ženy a muže rovnoměrně. Také obraz Boha se rozšíří, když se v překladu stane zřejmým, že vlastní jméno Boha, čtyři písmena j - h - w - h ve starém Izraeli nikdy nebylo vyslovováno. Je zřejmé, že Bůh se řečí nedá spoutat. Proto na místě Božího jména stojí "Adonaj" - vyjad-

řující plnost Božího panství nebo varianta "Živý - Živá", "Svatý - Svatá". Protižidovské pasáže nemohou být překladem potlačeny, ale na mnohých místech se v novém překladu stane zřejmým, že Ježíš byl v židovské tradici zakotven. Když v horském kázání vykládá Písmo, nestaví se do protikladu, jak vyplývá z překladu: "Ale já pravím vám" (Mt 5,22), ale vykládá je jako ostatní rabíni, zákoníci jeho doby: "Já to vykládám takto". A konečně se jedná o sociální spravedlnost, jak vyplývá ze sociálně-historického výzkumu. Když dělníci na vinici (Mt 23) nejsou "zahálčiví", ale "nezaměstnaní" porozumíme lépe, o jakou realitu se jedná. Když se mluví o "čeledínech" a "děvečkách", zní to skoro romanticky. Překlad "otrokyně" a "otroci" ozřejmuje, v jakém postavení ve skutečnosti byli. Nový překlad "Bible ve spravedlivé řeči" umožňuje dokonalejší porozumění původnímu textu a dokládá, že Bible není muzeální exponát, nýbrž živá, nikoliv statická, ale vždy znovu srozumitelná ve vlastním kontextu. To ji činí "Knihou knih" a staví ji do středu naší víry.“

Přeji tomuto pokusu, aby přispěl k prohloubení víry nejen v evangelických církvích v Německu, ale aby probudil zájem o poselství Bible v dnešní sekularizované společnosti.

Rudolf Němec

POZVÁNÍ NA TEOLOGICKOU KONFERENCI

Duchovní i laici jsou zváni na jednodenní teologickou konferenci na téma "Duchovní správa", která se koná v Komenského sálku v Praze 6 - Dejvicích 24. února od 9 h.

Konference bude mít dvě části. V první části bude představen materiál naukového výboru s názvem "Služba církve". Ve druhé části (od 13 h) bude dán prostor pro dialog o aktuální situaci v církvi.

PROGRAM:

- * úvodní bohoslužba slova
- * přivítání a uvedení do tématu
- * referát o připravovaném dokumentu a rozhovor
- * dialog o situaci v církvi

Vedení konference zajišťují bratr patriarcha a předsedové sněmovních výborů - naukového a pastoračně-výchovného.

PROF. M. KAŇÁK BY SE DOŽIL DEVADESÁTI LET

17. února si připomínáme devadesáté výročí narození (1917) ThDr. PhDr. Miloslava Kaňáka, profesora Husovy čs. teologické fakulty, církevního historika, teologa a kněze naší církve, významného představitele poválečné generace učitelů Husovy československé teologické fakulty.

Rodové kořeny M. Kaňáka (narozen 17. 2. 1917 v Bakově nad Jizerou, zemřel v Praze 24. 1. 1985), dosahují po otcově linii na Klatovsko, k chodskému předkům, a po matčině linii na Jičínsko, k básníkovi Fráňovi Šrámkovi. Po ukončení studia na staré Husově evangelické teologické fakultě v roce 1941 nastoupil M. Kaňák do duchovní správy Církve českomoravské, jak se naše církev československá husitská za německé okupace nuceně nazývala, na faru v Praze – Vysočanech. V říjnu roku 1944 se oženil s katechetkou Alenou Fišerovou.

Od roku 1945 působil M. Kaňák na Husově evangelické fakultě jako asistent u profesora církevních dějin F. M. Bartoše. V roce 1946 dosáhl doktorátu teologie. V letech 1947 – 1949 studoval v USA na Metodické Drew University v Madisonu, s podporou stipendia Světové rady církví. Věnoval se zde zejména studiu světového ohlasu modernistického hnutí. Po návratu do Československa v roce 1949 se na Husově evangelické teologické fakultě habilitoval a roku 1950 byl jmenován profesorem církevních a všeobecných dějin nové Husovy československé teologické fakulty, samostatně zřízené pro Církev československou (husitskou).

V roce 1952 dosáhl M. Kaňák doktorátu filosofie na filosofické fakultě Karlovy univerzity. Na Husově fakultě pak působil přes třicet let a v letech 1958 – 1966 a 1972 – 1976 zastával její děkanský úřad. Při katedře dějin Husovy fakulty se roku 1951 zřídilo "středisko pro studium husitství". Výhodiskem práce střediska byla teze o kontinuitě české reformační tradice. Pod vedením M. Kaňáka vyvíjelo značnou aktivitu (sborníky: *Výzvy k míru v průběhu československých*

dějin. 1960; Hus stále živý. 1965; Československá církev a Jednota bratrská. 1967). Spolupráce s filology F. Šimkem a R. Schenkem vedla též k vydání řady pramenných edic (například: *M. J. Hus: Česká kázání sváteční. 1952; J. A. Komenský: Historie o těžkých protivenstvích církve české. 1952; Matěj z Janova: Výbor z Pravidel Starého a Nového Zákona. 1954; Staré letopisy české z rukopisu Křižovnického. 1959*).

Významnou kapitolou pedagogické práce M. Kaňáka se stalo jeho hostování na zahraničních univerzitách. Za svou vědeckou činnost obdržel čestné členství od Manchester College v Oxfordu a čestný doktorát teologie od teologické fakulty "Meadville / Lombard" Chicagské univerzity, který mu byl udělen roku 1974. Kaňákova semináře o české reformaci se v Chicagu zúčastnil například i americký badatel dr. Murray L. Wagner, jenž odtud získal podnět pro svou studii o Petru Chelčickém (*A Radical Separatist in Hussite Bohemia. Pennsylvania – Ontario 1983*).

Vědecká práce M. Kaňáka pokrývala několik oblastí: obecné církevní dějiny (skripta: *Křesťanské církve, denominace, sekty. 1958; Z dějin světových zápasů o pokrok na poli náboženském. 2 sv. 1961, 1982*), českou reformaci (skripta: *Význačné postavy staré Jednoty bratrské a jejich dílo. 1957; Významné postavy husitského revolučního hnutí. Praha 1959*; stěžejními díly jsou monografie *John Vikleř z roku 1973 a Milič z Kroměříže z roku 1975*) a dějiny Církve československé husitské (*Z dějin reformního úsilí českého duchovenstva. 1951; Dr. Karel Farský. 1951*; studie ve sbornících: *Padesát let církve československé. 1970; Český ekumenismus. 1976*). Jeho pohled na české národní obrození byl též ovlivněn vztahem ke Klatovsku jako ke krajíně jeho dětství a mládí (*Z náboženského odkazu Josefa Dobrovského. 1954; Josef Franta Šumavský. 1975*). Kaňákovi monografie O Vikleřovi a Miličovi se zároveň dočkaly německého překladu (*Der Ketzler von Oxford. Berlin 1977,*

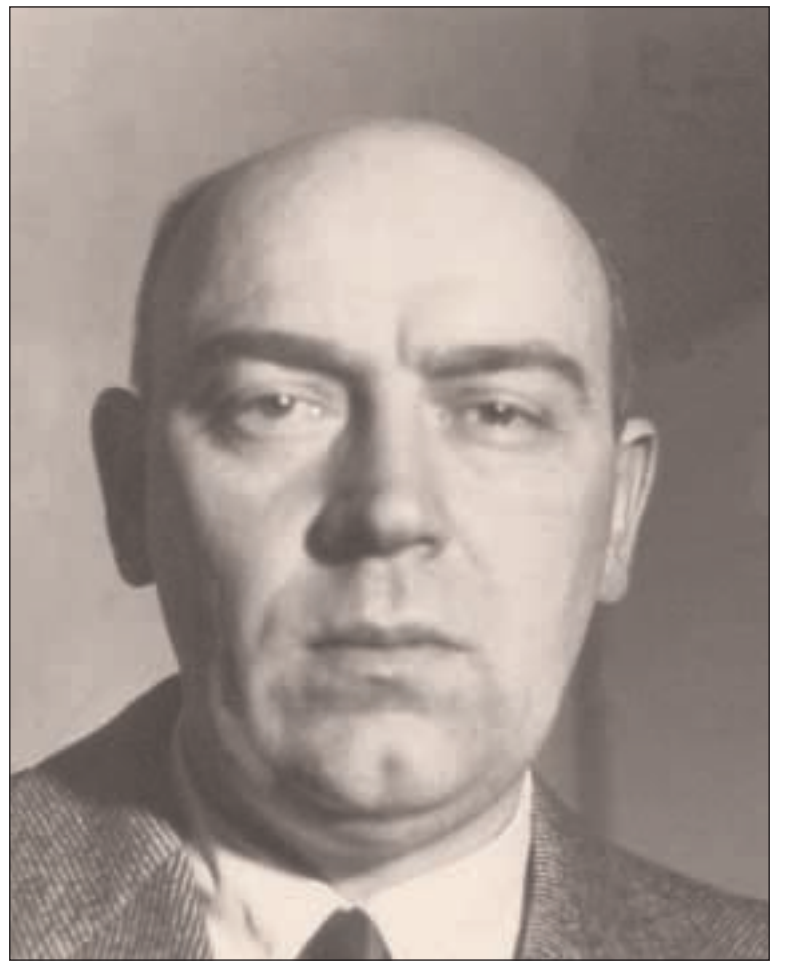
a Milič aus Kremsier, der Vater der böhmischen Reformation. Berlin 1981).

Profesor Kaňák byl vedle práce na svých hlavních odborných tématech a vedle činnosti pedagogické typem osvětového pracovníka. Tento profil získal již v mládí jako vzdělávatel Sokola. Jeho popularizační přednášky byly pověstné a bývaly doprovázeny promítáním diapozitivů, které shromažďoval se značnou péčí. Přednášel nejen v našich náboženských obcích, ale též s ekumenickým zřetelem i v prostředí ostatních reformačních církví.

Úplná bibliografie prací M. Kaňáka do roku 1976 je zpřístupněna v jubilejním tisku k jeho šedesátinám, vydaném v roce 1977. Výběrovou bibliografií nalezneme v Theologické revue, ročníku 1977, č. 1, 2, a v ročníku 1985, č. 1. Přirozeným prostorem pro publikování Kaňákových odborných studií i popularizačních článků byla periodika naší církve – Theologická revue, Český zápas a kalendář Blahoslav. Řadu studií též vydal cizojazyčně v časopisech Acta Comeniana, Standpunkt a Modern Churchman. Je zajímavé sledovat, jak odborná práce naší církve na poli církevních dějin i dnes sleduje směry, na které kladl profesor Kaňák již před lety důraz. Stálým tématem zůstává nejen nalézání souvislostí české reformace a dlouhé světové reformační vlny v rámci medievaluistického bádání, ale i hledání zdrojů novodobého českého reformního teologického myšlení zejména na spojnicích se světovým modernismem.

Vzpomínku profesoru ThDr. PhDr. Miloslavu Kaňákovi věnujeme též ve společenství naší církve při bohoslužbách 18. 2. 2007 nejen v Husově sboru v Praze – Dejvicích, kde tak dlouho a intenzivně v tehdejších sídle Husovy fakulty pracoval, ale též v Husově sboru na Vinohradech, kde našel místo svého posledního odpočinku, a zároveň i v Husově sboru v Olomouci, v jehož okolí nyní bydlí členové rodiny.

Bohdan Kaňák

Prof. ThDr. PhDr. Miloslav Kaňák

VÝROČÍ NÁBOŽENSKÝCH BOUŘÍ

Pobělohorská násilná rekatolizace nebyla zdaleka tak úspěšná, jak se dnes mnozí domnívají. Dokládá to i následující událost, o které se historikové často nezmiňují.

Před 230 lety došlo v únoru na Valašsku k náboženským nepokojům. Podnět k nim dal úskok tří exjezuitských misionářů (J. Kořiska, P. Jiříček a P. Sašina), kteří vyhlášovali místnímu lidu domnělý královský patent o udělení náboženské svobody, aby zjistili, kolik osob setrvává tajně v nekatolictví. Výsledkem bylo, že se přes 10 tisíc lidí v 60 obcích na Vizovicku a Vsetínsku přihlásilo k evangelickému vyznání, rušilo římskokatolické bohoslužby a bouřlivě se dožadovalo, aby k jejich farním kostelům byli dosazeni evangeličtí duchovní.

Vláda se snažila čelit tomuto hnutí vysláním několika vyšetřujících komisí s vojenskou asistencí. Kraj se však dost pomalu (někde až do roku 1780) podařilo uklidnit a vzbouřené obce se formálně vrátily k římskému katolicismu.

Zajímavé je, že Josef II. i V. A. Kounic prosazovali umírněný postup na rozdíl od Marie Terezie, která chtěla zlomit odpor represáliemi – odvody k vojsku, kázniciemi...

Možná právě tato zkušenost přiměla Josefa II., aby hned, když se stal císařem, vydal toleranční patent doopravdy. Jak to bylo s prosazováním patentu, uvádíme pravidelně v kalendariu.

(noe)

CO NÁS DNES TRÁPÍ A CO S TÍM?

OTEVŘENÝ DOPIS

Milý Karle,
neznám Tě jako biskupa pražské diecéze, jsi můj spolužák z dvouletého postgraduálního studia. To však neznamená, že k Tobě nemám blízký vztah. Sdíím s Tebou úzkost, která se vloudila do života, a vím, jak chutná pronásledování bulvárním tiskem.

Jako ředitelka DD jsem si zažila osoučování ze strany p. Zifčáka alias studenta Růžičky, který údajně zahynul na Národní třídě v r. 1989. Když se tento bigotní komunista probral ze smrti, založil si týdeník Bruntálsko a šířil kolem sebe zlo. Něco tak odporného, čemuž se nebylo možné bránit, četli i někteří lidé z naší církve a aniž by znali pravdu, zaujímali názory a stanoviska, která toto zlo podporovala. Než byl soudně zrušen onen ostudný plátek, bylo ublíženo mnoha lidem, mezi které patřil i pan Václav Havel. Byla jsem bezmocná a domnívám se, že i Tvůj pocit se blíží bezmocnosti.

Nakonec jsem "vyhrála", ale za cenu zkušeností, která chutnala velmi hořce. Chci, abys věděl, že na Tebe myslím a prosím Pána Boha, aby Ti dal sílu a Ty jsi dále šel cestou, kterou si přeje ve Tvém životě Bůh, nikoliv pouze lidé. Není jediný člověk spravedlivý! Jenom Bůh má právo soudit. Lidé, kteří se zákonicky staví do řady těch, jež stále svoje okolí posuzují a odsuzují, jsou stejně hříšní jako já nebo Ty. Rozdíl je pouze v tom, že veřejnost nepřetřásá události z jejich soukromí a oni se bláhově domnívají, že tím pádem jsou slušnými lidmi a hříchy jejich života neexistují.

Mám Tě ráda, bolí mne, že tak citlivá intimnost byla dána k dispozici veřejnosti. Každý máme svá citlivá místa, avšak ne každý je vystaven potupnému pranýří. Možná je to škoda, určitě bychom ve svých soudech byli opatrnější.

Biskup má být bezúhonný... ano, je to pravda. V tom případě se domnívám,

že nikdo nemá právo se postavit na místo, které je určeno bezhříšnému. Neříkám tím, že jsi nepochybil. Pouze chci říci, můj milý bratře v Ježíši Kristu, že se o Tebe bojím, že se za Tebe modlím a že je mi líto, čím procházíš, i když nyní po všech zkušenostech vím, že i mnohé těžké může být v našem životě přínosné. Avšak protože je stále v našem společenství mnoho "spravedlivých", nejsme schopni toho, k čemu nabádá Písmo: „Jedni druhých břemena neste!“ Kdybychom nebyli tak mnoho "obliveni jako ty hroby" i tíhu hříchu bychom společně v Kristu unesli. Ale protože chceme stále před veřejností vypadat dobře, pěkně, uhlazeně, až svatě, musíme se bát všeho: lidí, tisku, televize a jeden druhého! My nepotřebujeme obdiv světa, ale Milost Kristova kříže! Máme zvěstovat evangelium! Radost ve spáse! Tím ukážeme světu na cestu Naděje!

Tím, že odstavíme jednoho hříšného biskupa a postavíme druhého hříšného

V.

biskupa na jeho místo, nic nevyřešíme. Pouze uděláme další venkovní nářek, ale nitro zůstává.

Chci nést břemeno společně se svým bratrem a proto se ptám, jak Ti mohu pomoci ve Tvé těžké situaci. Víím, že se pochybením ponaučíš a my ostatní převzeme zkušenost Boží Milosti. V tom je radostná zvěst evangelia! Je naší povinností ukazovat na naši bezúhonnost nebo kajícím přiznat svoji slabost a hřích a tím ukázat na naději, kterou má v Bohu každý člověk, tedy i náš biskup? Svět nepotřebuje svatého biskupa, ten neexistuje, ale potřebuje vědět o Svatém Bohu, který v Kristu přišel na tento svět, aby spasil každého člověka i ty, kteří zatím stojí mimo církev, Ecclesii, neboť jedině ta je Svatá.

Mgr. Jaroslava Pokorná, Bruntál

Z TĚŽE DIECÉZE

Pražský biskup lhal. Logo církve obsahuje slovo pravda, a proto je lhaní nepřijatelné. A proto by měl odstoupit. Kdyby tedy tehdy, když se ho zptali, zda je nahrávka jeho namlouvá-

ní pravdivá, řekl: ANO, tak by nelhal a všechno by bylo v naprostém pořádku. Jenže on to neudělal včas. Když nechce odstoupit, může být odvolán. Může ho odvolat jen ten, kdo ho zvolil: pražská diecéze. Je možné, že ho neodvolá. Pak bude všechno v naprostém pořádku.

Mně ale vadí něco, co nevádí jeho voličům: PRAŽSKÝ BISKUP KOSÍ NAŠE ŘADY!

Ti, co za ním stojí, namítnou, že církev odjakživa opouštěli neznabozi a ti, jimž je církev lhostejná. Všechno je tedy v naprostém pořádku. Má podporu své diecéze, která si ho zvolila a stojí za ním.

My, venkovští faráři z jiných diecézí, však za něj sklízíme ovoce jeho chování. Dvě desetiletí se účastním ekumeny v našem městě. Na závěr aliančního týdne, který byl opravdu pěkný a pozhnaný, mě hrubě napadl jeden "ekumenický bratr" a zostudil mě před celým shromážděním všech církví – a svůj výstup zakončil teatrálním výkřikem: „Děkuji Bohu, že nejsem Dokončení na str. 4

ZPRÁVY

Nový kalendář Blahoslav

Připravujeme kalendář Blahoslav na rok 2008, který vyjde v první polovině října tohoto roku. Sestavením a uspořádáním literární části byl pověřen bratr farář Ervín Kukuczka.

Prosíme autory, kteří se chtějí podílet na kalendáři Blahoslav 2008, aby zasílali své příspěvky do konce května na e-mail: kukuczka@ustinadorlici.cz nebo na adresu: Ervín Kukuczka, Sychrova 104, 562 01 Ústí nad Orlicí.

(red)

Doteky v Liberci

Přijměte prosím pozvání na 64. pokračování cyklu Doteky – plochy poznání, které se uskuteční v Liberci na naší faře dne 23. února:

* 16.30 h - vernisáž výstavy grafických listů - Josef Vinklár - PRÁTEĽSTVÍ. Výstavu zajišťuje ARTEFACTUM CZ, hudba: Jaroslava Prausová

* 18.00 h - talk show "Úžasná pata-matematika..." (trochu Cimrmana vědět neuškodí...). Hostem autora pořadu Stanislava Kubína je RNDr. Emil CALDA Hgs. Moderuje: Vojta Tomášek, hudba: Věra Párysová, scénář, režie: Stanislav Kubín.

Projekt "Doteky" je realizován s grantovou podporou Ministerstva kultury ČR. Výtěžek z pořadu je určen na charitativní účely.

(sk)

Nová opera Kristov dotyk

Vítězslav Kubička, slovenský hudobný skladateľ je autorom 170 opusov z oblasti komornej, piesňovej a symfonickej hudby. Pravidelne spolu-

pracuje s divadlom a televíziou. Doteraz napísal vyše 600 scénických hudieb. Zároveň je autorom štyroch duchovných opier, ktoré vznikli v rokoch 2002 – 2006. Prvé dve opery – Evanjelium podľa Lukáša a Znovuzrodenie boli uvedené v koncertnej verzii pre sóla, miešaný zbor a malý inštrumentálny súbor. Tretia opera Martin Luther bola realizovaná v scénickom predvedení a jej premiéra sa uskutočnila v máji 2005. Štvrtá opera Kristov dotyk bola dokončená v decembri 2006 a v roku 2007 sa pripravuje jej naštudovanie a uvedenie.

Autorkou libreta opery Martin Luther je Slavomíra Očenášová-Štrbová. Opera Martin Luther je predvádzaná v kostýmoch s prenosným pódium, divadelným osvetlením a veľkoplošným videom. 80-minútové predstavenie sa realizuje najmä v kostoloch. Dnes už môžeme hovoriť o novom špecifickom type chrámovej opery. V roku 2006 opera Martin Luther zaznamenala už 18. reprízu, pričom je o ňu stále záujem, a to aj v zahraničí. Doposiaľ operu Martin Luther videlo asi 13 700 divákov. Vítězslav Kubička bol za hudbu k opere nominovaný na cenu Divadelné dosky 2005.

V súčasnosti Vítězslav Kubička so svojím umeleckým tímom pripravuje uvedenie novej duchovnej opery Kristov dotyk. Premiéra opery sa uskutoční v nedeľu 27. mája v Bratislave. Autorom hudby je Vítězslav Kubička, autormi libreta sú Eva Bachletová a Vítězslav Kubička. Odborným teologickým konzultantom je bratislavský evanjelický farár Boris Mišina. Kostýmy navrhuje a realizuje Lýdia Vedejová. Cirkevný zbor ECAV Bratislava poskytuje priestory pre nácvi-

opery. Opera bude realizovaná scénicky, s komorným, ako aj orchestrálnym sprievodom. Zároveň sa pripravuje aj anglická verzia opery, preklad libreta: Ailsa Domanová a Katarína Lajtošová. Mediálnym partnerom opery sú české kresťanské internetové noviny Křesťan Dnes – www.krestandnes.cz. Opera tematicky vychádza z Písma Svätého a dielo možno vnímať ako dramatizáciu evanjelií s dôrazom na súčasnosť. Opera súčasne vo viacerých hudobných a dejových rovinách poukazuje na Krista, ktorý sa dotkol a dotýka človeka. Kristus svojou prítomnosťou – duchovnou a fyzickou – človeka uzdravuje, očisťuje, duchovne pozdvihuje a zmieruje s Bohom. Hlavným zámerom opery je ukázať ľuďom, ktorí ešte nedostali dar viery, že kresťanstvo a Ježiš nie sú len akési archaické, historické skutočnosti, ale že vzťah s Ježišom môže mať každý človek aj dnes, stačí mať otvorené srdce.

V opere Kristov dotyk sa traja súčasní mladí ľudia rozhodnú zahrat' si Pašijové hry. Hra ich postupne vtáhuje do deja a oni začínajú naplno precitovať osudy postáv, ktoré hrajú. Opera tak sprítomňuje pocity Márie, postáv z biblických čias, ale aj jednoduchých ľudí, ktorí sa stretávajú s Kristom. Vtedy aj dnes. Na konci predstavenia dochádza opäť ku konfrontácii postáv s dnešným svetom...

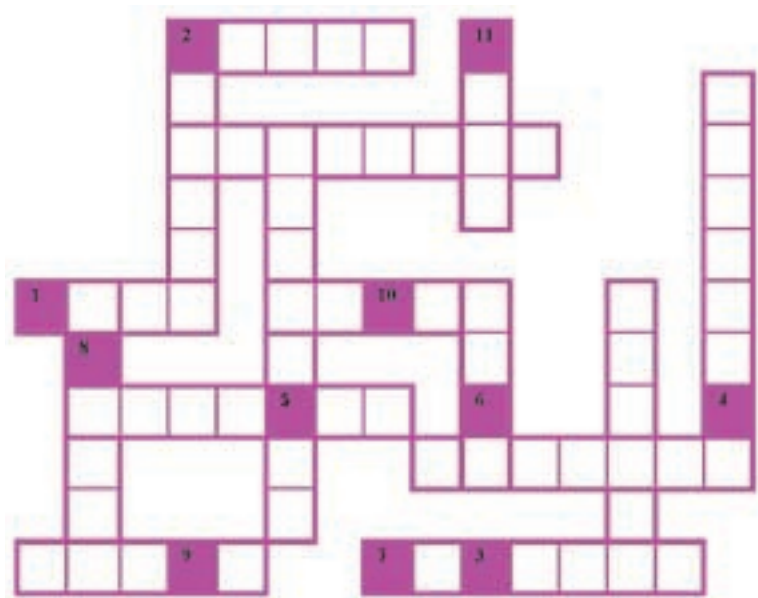
Opera bude mať aj zahraničnú premiéru v rámci 49. ročníka Medzinárodného operného festivalu Smetanova Litomyšl, a to vo štvrtok 21. júna o 19 hod., v priestoroch Arcidekanského chrámu Nanebevzetí Panny Marie v Chrudimi.

(ba)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

MILUJTE SVÉ NEPŘÁTELE

Doplňte slova podle počtu písmen (vždy zleva doprava a shora dolů).

8 písmen: nazpátek, nepřítel, půjčovna
7 písmen: hříšník, milovat, modlete
6 písmen: odměna, uznání, žehnat
5 písmen: činit, kabát, udeřít
4 písmena: Boží, Otec, tvář

(Řešení z minulého čísla: Blahoslavení)

Jana Krajčířiková

CO NÁS...

Dokončení ze str. 3

v té vaší... církvi!" Co byste dělali na mém místě?

Nepochybuji o tom, že byste byli větší hrdinové než já. Já jsem se otočila a odešla. Beze slova. Nic na tom nemění fakt, že ten "bratr" obchází všechny církve v neklidu duše a hledá, kde by do které zaryl. A tady bylo do čeho. Musíme počítat s tím, že pražská diecéze svého biskupa podrží! Pak ti, co byli proti němu, dostanou své tresty vězení, jimiž bylo vyhrožováno. Nevadí – i z vězení je možno dostat vycházky a biskup jim ve své laskavosti zajistí, aby mohli vykonávat bohoslužby po dobu výkonu trestu.

Bude nutno změnit řady, aby to, co dělal pražský biskup, bylo zahrnuto do povinností biskupa a pokud tedy ne přímo do povinností, aby to bylo povoleno. Pak bude všechno v naprostém pořádku.

Aha, ještě něco na závěr - pokud chování pražského biskupa nebude možno ani při bezbřehé benevolenci církve zakotvit v rádech, hodíme to na patriarchy – ať tomu požehná.

Myslím, že můj názor je ojedinělý a vykračující za rámec přijatelnosti, a proto nebude moci být uveřejněn. Přesto zdravím všechny čtenáře Českého zápasu

Ladislava Svobodová
Opava

KALENDARIUM – ÚNOR

20. 2. 1897 - Vydáno bylo mladočeské předvolební provolání, které věnovalo zvýšenou pozornost "dělnické otázce" a odmítalo zásady sociální demokracie. Krátce předtím odmítli mladočeši v Čechách nabídku F. L. Riegra na společný postup ve volbách do říšské rady.

20. 2. 1932 - Zemřel v Praze **Enrique Stanko Vráz** (* 8. 4. 1860 v Tmově v Bulharsku) - slavný cestovatel. Rodinné problémy mu nedovolily dokončit studia a vyhaly ho sotva dvacetiletého do dalekého světa. Tenkrát také přijal jméno Vráz, pod kterým se proslavil. První cesta ho dovedla na africký kontinent: na Saharu a do západní Afriky. Provázela jej spousta útrap, onemocněl těžkou zimnicí a na krátký čas dokonce oslepl. Intenzívně se zabýval sbíráním přírodnin. Za pětiletého pobytu získal tisíce exponátů, mnohé dosud neznámé druhy byly pojmenovány jeho jménem. Již z této cesty pak věnoval řadu cenných kusů královskému zemskému (Národnímu) muzeu. Roku 1892 se vydal do Jižní Ameriky (kniha *Napříč rovníkovou Amerikou*). Po dvou letech se vrátil do Prahy s obrovskou sbírkou přírodnin a etnografického materiálu, jimiž podělil sbírky královského zemského muzea a Náprstkova muzea. V dalších letech navštívil mimo jiné Čínu, Japonsko, Borneo, Jávu atd. V Chicagu si vzal za manželku krajkanku, dceru českého nakladatele. Spolu podnikli cestu po Spojených státech a Mexiku. Pro český národ měly obrovský význam nejen sbírky, které do vlasti přivezl, ale i rozsáhlé literární dílo a především na sta přednášek, kterými otevřel české veřejnosti široké okno do světa.

21. 2. 1902 - Zemřel ve Vídni **Emil Holub** (* 7. 10. 1847 v Holicích) - slavný cestovatel. Vydat se koncem 19. století do země divokých Mašukulumbů (Ilú) vyžadovalo statečného a cílevědomého muže, zapáleného pro svou věc. Tím vším Emil Holub byl. Už studium lékařství si vybral záměrně, neboť předpokládal, že je na cestách divočinou bude potřebovat. Současně se věnoval přírodním vědám, zeměměřičství, kreslení a zeměpisu. Do Afriky se vydal hned po promoci roku 1872, usadil se na jihu a začal vykonávat lékařskou praxi na diamantových polích. Sbíral první zkušenosti. Do nitra černého kontinentu vykonal Holub celkem tři velké výpravy. Na té největší, k již zmíněným Mašukulumbům, jej doprovázela jeho manželka Růžena. I když nedosáhl všech vyčtených cílů, přivezl z Afriky spoustu vědeckých poznatků a rozsáhlou sbírku přírodnin i etnografického materiálu. Pro nepochopení Národního muzea se však celá obrovská sbírka rozptýlila po desítkách škol a vědeckých institucí. Naštěstí se alespoň její část podařilo zachovat. Dnes je uložena v muzeu v jeho rodných Holicích. Své zážitky z cest popsal Holub v knihách *Sedm let v jižní Africe*, *Druhá cesta po jižní Africe* a *Z Kapského Města do země Mašukulumbů*.

22. 2. 1417 - Nově zvolený papež Martin V. (11. listopadu 1416, čímž byl překonán čtyřicetiletý rozkol - schizma - v církvi) vydal dvě buly, z nichž jedna ostře odmítala přijímání podobojí a nařizovala přísný postih kacířů a druhá hrozila křížovou výpravou.

22. 2. 1717 - Vydán byl druhý robotní patent pro Čechy (na Moravě vyhlášen 2. září 1717), který potvrzoval třídenní robotu a podrobně upravoval způsob podávání poddanských stížností (nejprve u vrchnosti, v případě nesouhlasu se mohli odvolat ke krajským hejtmanům, pak k místodržitelství a nakonec ke dvoru). Toto nařízení bylo zrušeno novým patentem z 3. března 1721.

24. 2. 1502 - Vladislavské zřízení zemské bylo zapsáno do zemských desek a rovněž schváleno králem.

24. 2. 1872 - Narodil se v Olšanech **Alois Dryák** (+ 6. 6. 1932 v Praze) - architekt, jehož zásluhou (a Bedřicha Bendelmayera) poprvé pronikla moderna (secese) do pražského prostředí v roce 1898 na Výstavě architektury a inženýrství v Holešovicích. Navrhl hotel Central (1899) a Garni (později Evropa, s Quidem Bělským a Bendelmayerem, 1901) v Praze, reálné gymnázium na Kladně (1905). V další tvorbě přešel od rostlinné (vegetabilní) moderny ke geometrické, k níž patří podstavce pomníků Františka Palackého (1907-12) a sv. Václava (1912-25). Ve své činnosti pokračoval i po vzniku Československé republiky. Navrhl Odborový dům Na Perštýně (1920-22) a Radiopalác na Vinohradech (1922-24), v kterých doznívá kubismus, dekorovaný charakteristickými vrypy. Budovnou tiskárny Orbis na Vinohradech (1927 až 1933) a tělocvičnou na Vršovickém náměstí (1927-29) se v závěru svého díla přihlásil k funkcionalismu.

24. 2. 1912 - Narodil se v Petrohradě na Plzeňsku **Jiří Trnka** (+ 30. 12. 1969 v Praze) - výtvarník a režisér animovaných filmů, ilustrátor, malíř a sochař.

25. 2. 1877 - Narodil se v Kokovicích u Slaného **Karel Toman** (+ 12. 6. 1946 v Praze) - básník, vlastním jménem Antonín Bernásek, který zastupuje v generaci básníků vstupujících do literatury na přelomu 19. a 20. století typ čistého lyrika. Po ukončení gymnázia v Příbrami odešel studovat práva, ale školu nedokončil. Vystřídal pak řadu úřednických míst, nedokázal nikde zakotvit, ale přitom stále psal. Roku 1898 vydal svou prvotinu *Pohádky krve*, o čtyři roky později sbírku *Torso života*. Pak podnikl s nepatrnými prostředky cestu po Evropě, kde se seznámil s poměry v anarchistickém hnutí, k němuž sám měl blízko. Zážitky z cizích velkoměst přináší sbírka *Melancholická pouť*, v níž vyjadřuje hluboký osobní vzdor společenského vyděděnce, sympatizujícího s podobnými "tuláky". Díla raného mládí, naplněná skepsí a revoltou proti společnosti, vystřídala poezie, v níž došlo ke zklidnění prožitků i výrazů (Sluneční hodiny). 1. světová válka se odrazila ve sbírkách *Verše rodné a jiné* a *Město*. Po vzniku Československa pracoval jako archivář a vydal ještě dvě básnické sbírky, které zachytily rozpor poválečného světa.

(red)

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220 398 107, fax: 220 398 123,

mail: cesky.zapas@cesh.cz, Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234 092 851, predplatne@predplatne.cz